

συγκλίση, ανέβαινα τ' άνηφοράκι τής Γιοχανστράους γκάσσε, πού καθόντανε ο Γκίζας, πέντε μέρες πού πρωτόφτασα στη Βιέννα.

Τό σπίτι του τό φανταζόμουνα ένα παλικάκι, κάτι σαν κλουβί και σα μουσεύο άντάμα. Λίγο μουκοψε τή φόρα σα βρέθηκα μπροστά σέ μιιά νοικιοκαζέρνα, τίς συνειθισμένες τής Βιέννας παρηγορήθηκα όμως μέ τή σκέψη πώς τό καλύτερο διαμέρισμα θά είτανε, βέβαια, για τό πρώτο φλάουτο τής όπερας τής Βιέννας.

— Ή φαμίλια Γκίζα; κάνει ο περιτέρης, στο τέταρτο πάτωμα, παρακαλώ.

Μέ ξυρισμένα μουτρα κάπως, άρχισα νάνεβαίνω τ' άτέλειωτα σκαλιά τής νοικιοκαζέρνας...

— Ο άντρας μου, κραινεί μου ή γυναίκα του πού μέ πρωτοδέχτηκε, δίνει τώρα ένα μάθημα στην πλαϊνή τήν κάμαρα και σάς παρακαλώ νά περιμένετε ως πού νά τελειώση.

Σα νά μου παραξενοφάνηκε, ο Γκίζας, ο μεγάλος Γκίζας, νά έχη ανάγκη νά δίνη μαθήματα τή στιγμή πού θά του άκουσε νά γλυκοκελαδά με τό φλάουτό του για νά κερδίξη έσα του χρειαζόντανε και μέ τό παραπάνω τ' άτέλειωτα σκαλοπάτια όμως μούχανε κάπως κόψει τή φαντασία κ' έτσι κάθισα ήσυχος και περίμενα.

Πώς τή θυμάμαι τήν ώρα εκείνη! Από τήν πλαϊνή τήν κάμαρα, ξεψυχοσιμένοι κι άναίμικοι άκούγόντουσαν οί τένοι του φλάουτου, σαν άγκομαχητό άρρωστης γυνίκιας; κάπου κάπου όμως, φκίνεται, ο δάσκαλος έπιανε τό φλάουτο κάτι νά δείξη στο μαθητή και θαρρούσε πώς τό σπίτι όλακαιρο έβωδιάζε από τόνο κι από μελωδία κ' ύστερις πάλι τό ξεψυχοσιμένο, τό άχρωμο εκείνο τό άγκομαχητό του μαθητή. Κ' έγω άκουγα, περιμένα και σεργιάνιζα στη σαλούλα πού βρισκόμουνα.

Στα ντουβάρια τέσσερα πέντε στεφάνια μαρμαμένα ή τεχνητά και κορδέλλες στεφανιώνε. Όλα ή σκεδόν όλα μ' έλληνικές έπιγραφές: «Τώ καλλιτέχνη», «Τώ Έλληνι καλλιτέχνη», «Τώ έξόχω πλαγιαλιστή» κι άλλα τέτοια. Ένας καναπές, δυό τρείς καρέκλες, ένα τραπέζι με λιγοστά βιβλία, δυό Έλληνικά, τίν «Ίουλιανό τόν παραδάτη» του κ. Κλέωνα Ραγκαθί και μιιά συλλογή τραγοιδάκια του Κόκκου με ιδιόγερη άφιέρωση του στον Γκίζα.

Κι άνοιξε ή πόρτα κι άμπρός μου ο Γκίζας. Τι νά πρωτοπώ έδώ; Για τήν καλοσύνη τή χυμένη σ'

όλη του τήν κορμοστασιά και στην καθαρία Ρωμαίικη φυσιογνωμία του ή για τήν προθυμία και τήν έβγένεια πού έδειξε στο παιδαρέλι πού έρχόντανε άγνωρο κι άδόκητο νά του γυρέψη πληροφορίες και τή σοφή του γνώμη για τίς μουσικές σπουδές του;

— Μα παιδί μου, μου λέει, άφτό δέ γίνεται, νά σπουδάσης σύνθεση και πιάνο και τά δυό κύριο μάθημα· δυό τρείς τό καταφέρνουνε κι αυτοί μόνο Γερμανοί πού από μωρά παιδιά παίζουνε μέ τούς ήχου· κοίταζε νά σπουδάσης όσο μπορείς καλύτερα πιάνο πού μέ δάφτο θά βγάλης τό ψωμί σου μιιά μέρα· συνθέτες έχ' ή Γερμανία κ' ή Έβρώπη ένα σωρό και δέν τούς χρειάζονται και δέν προσέχουνε παρά στους πρώτους τών πρώτων.

Όσο δειλός κι άβέβαιος κι άν είμουνα τότες, τόλμησα νά παρητηρήσω πώς σκοπός μου δέν είτανε νάφξήσω κατά ένα τούς Γερμανούς συνθέτες, παρά νά γίνω ένας, έστώντας και κουτσός στραβός, Έλληνας συνθέτης.

— Και τί πιά νά πη. Έλληνας συνθέτης; μου κάνει ζωηρά κάπως: όσο είμ' έγώ Έλληνας έχτελεστής ή ο Σαμάρας Έλληνας συνθέτης, άλλο τόσο θά γίνης κ' έσύ Έλληνας συνθέτης, άν ύποθέσουμε πώς έχεις κάποιον ταλέντο· μή κ' έχουμε στην Έλλάδα Έλληνική μουσική ή μή και τόν κόφτει κενά κεί κάτου για μουσική και τά παρόμοια; Έχουμε Ωδειό γιατί κι άφτό άνήκει στο bon ton ενός κράτους πού θέλει νά περάτη για πολιτισμένο· ο Ρωμιός ή δέν καταλαβαίνει έπό τέχνη και τότες τήν πλερώνει σα νά πλέρωνε χαλβό στο μπακάλικο, ή κάτι καταλαβαίνει και τότες έννοεί όχι μόνο νά μήν πλερώση παρά νά του κάρης και χίλιους τεμενάδες πού σου κάνει τήν τιμή νά σ' άκούση.

Και μου δηγόντανε πώς από τά πολλά κοντσέρτα πού έδωκε σέ Ρωμισούνη, τό μόνο πού είχε τό αίστημα πώς τό κοινό παρκαλουθάρ μ' άληθινό διαφέρο τή μουσική του, είτονα ένα κοντσέρτο στην Κέρκυρα ή σάλα γεμάτη, τίγκα· πουληθήκανε όμως μπιλιέτα όλα όλα καμά δεκαριά· τάποδέλοιπα τσαμπατζήδες πού μέ τό ζόρι και μέ τό καλό τρυπώσανε στη σάλα.

Άφτά μαζί με τίς καλές του συμβουλές εκείνη τήν ημέρα· έπειτα έτυχε νά καθήσω στον πλαϊνό δρόμο τής Γιοχανστράους γκάσσε, τή Σέμεσεργκάσσε, κ' έτσι βλέπομαστε πολύ συχνά κ' είχα τήν έφκαιρία νά ώφεληθώ άπειρα κι από τά καλά του τά λόγια κι από τή μουσική του σοφία· μα είχα

και τή θλιβερή έφκαιρία νά γνωρίσω από κοντά τό μέγεθος τής δυστυχίας, ήθικης και ύλικης, πού περικύκλωνε τόν άτυχο τεχνίτη.

Πολλές φορές έπασαχ τό κεφάλι με ποτίς δέ μπόρεσα νά ζηγήσω τάξηγητα.

Για νά μένη ένας τεχνίτης στην Ξενιτιά με δόλοτηλη άπάρνηση του έθνισμού του, τή στιγμή μάλιστα πού ή πατρίδα του έχη και παραέχει τήν ανάγκη του, δυό αίτίες μπορεί νά μας ξεδιαλύνουνε τά ψυχολογικά του· ή άπολαβές ύλικές τέτοιες πού νά τόν κάνουνε νά ξεχνά και πατρίδα κ' έθνισμό, ή καλλιτεχνικές άπόλαψες τέτοιες πού νά τόν βστούνε δεμένο στην Ξενιτιά με τά μάγικ τους· τό πρώτο σίγουρα πού δέ σέ βαπτούσε στην Ξενιτιά τή σκληρή, άμοιρε τεχνίτη, με μήτε και τό δέφτερο. Γιατί βέβαια καλλιτεχνική άπόλαψη δέν είτανε ο μαθητής εκείνος με τόν ώχρό τόν άποκαμένο τόν τόνο πού σου πλέρωνε τό μάθημα ένα φιορίνι και είκοσι, ούτε τό πριγκηπόπουλο με τά βλαμένα φλεμάνια πού τό διατάξανε οί γιατροί νά παίζη φλάουτο, γυμναστική για τό στήθος του, με ούτε και ή συμμετοχή σου στην έπερα τής Βιέννας σου χάριζε καλλιτεχνική άπόλαψη πιά, ύστερις από τίς άμέτητες φορές πού έπαιζες όλες τίς όπερες του όπερολόγιου και συλλογίσουνα με φρίκη τή βροχιδιά πού θά έπαιζες στη Βαλκύρια ή στους Μαστροτραγουδιστάδες τής Νορεμπέργας και κοίταζες πότε ή δέφτερη πράξη νά τελειώση πού θάρχόντανε ο άντικαταστάτης σου, νά σύγης βιαστικά βιαστικά για τό σπίτι σου πού σέ περιμένανε σωρός οί λογαριασμοί, κάποτε κ' οί μικροκακογλωτισίες κ' οί μικρογρίνες.

Τήν καλλιτεχνική σου άπόλαψη τήν έβρισκες μόνο, πόσο σπάνια όμως κι άφτό, στην κερμαρούλα σου τή στιγμή πού έπιανε τό φλάουτο στο χέρι και γέμιζες όλη τή νοικιοκαζέρνα με τήν έβωδιά του τόνου σου και τόν πλούτο τής μελωδίας σου κι άξαφνα ξεψυχούσε στο παράπονο σα λάλημα και σα σκοπός φλογέρας και πάλι άρχιζες κάτι πού είταν σαν πουλιού κελάιδημα, σα φύλλον άντραχιλία, κάτι σαν άραχνούφαντη ναντιέλλα, σα νεράιδωνε χορός και ζωτικών τραγούδι... Και γυρνούσε πάλι στο πρώτο τό παράπονο πού είτανε σα λάλημα και σα σκοπός φλογέρας· κ' έγέμιζε ή νοικιοκαζέρνα με τήν έβωδιά του τόνου σου και τόν πλούτο τής μελωδίας σου.

Μα είτανε τόσο σπάνιες άφτές οί στιγμές!

«Ή μάνα γεράζει» έλεγε αεί δουλειές είχε πολλές, στο σπίτι χρειάζονται βέβαια μιιά γυναίκα. Μα γιαίκα μου χρειάζεται κ' έμένα έσως άκόμα περισσότερο... Με πολιτική, με ώμορρους τρόπους ο πατέρας θά μ' άφινε νά πάω όπιανε θέλω και στο χωριό είναι τίσες κοπέλλες, και τώρα μου φαίνονται ώμορφες όλες, θά μπορούσα νά διαλέξω... Μα δέν εδιάλεξα;»

«Ποιάνε;» τόν έρώτησε μιιά φωνή θαθειά στα σπλάχνα του. Μη δέν είναι αλήθεια ό,τι λέει ο πατέρας; γελας τήν κορασιά για νάχεις αγαπητικιά τήν άλλη!»

«Τή Μαρία εδιάλεξα» άπολογήθηκε ο στοχασμός του «ή γιατί είναι φτωχιά θά τήν άπαραιτήσω αλήθεια και θά ζηλέψω άλλοδ πού νάχει Μαρία, λέω, εδιάλεξα, τή Μαρία μοναχά, και μάγαπάει κι' αυτή, τό ξέρω, και τήν άγαπη μες τήν ξέρουν κι' άλλοι.»

«Και τήν παντρεμένη» το ύπε ή φωνή στα σπλάχνα του «τι θά τήν κάμεις;»

«Μ' αυτήνη, κι' αν ξεφάντων» άποκρίθηκε με άπόφαση «θα τήνε λησμονήσω! Τι θέλω νά κοιτάξω ξένες πού δικές μου τέλεια ποτέ δέν θά

γίνουν.»

Κ' έπειτα από μιιά στιγμή, άφού έσκέφτηκε πάλι τό κυνήγι του και τά πονηρά τά πετούμενα είπε με τό νεύ του.

«Έδώ κάπου θάνε ή Μαρία, μου τόπε έψές πώς θά με προσμένει έδώ με τά ζα της...»

«Μα θάνε έδώ και ή άλλη» το ύπαν τά σπλάχνα του, χωρίς νά τό θέλει αυτή τώρα ει ε δλουθε όπου βρίσκειται ή Μαρία...»

«Κι' αν είναι» άπάντησε «θα τήνε ξεμπουρίσω μιιά φορά για πάντα, δέ θά τήν τηράξω πλιά.»

«Γιατί» τόν έρώτησε πάλι ή θαθειά φωνή «είνε ώμορφη, είναι εύκολη, θέλει κι' α' άρέσει τήν κοιμάσαι κι' άπόψε. Δέν έχει παρά αυτό στο νεύ της.»

«Όχι!» άποκρίθηκαν τά χείλη του «ο άμαρτωλός στοχασμός θς μένει» γιατί νά ρέπει ή ψυχή μου πάντα στο κακό; Ή Μαρία θά γίνει γυναίκα μου...»

«Και τί μ' αποδίξω τόν αντίσκοψε πάλι ή φωνή αν άφίλας τή μιιά και νά πάρεις τήν άλλην άπέικη» «Άχ» έκλεμε βράθυμος «ή νύκτη είναι άψιά και κακό συμβουλάτορας...»

Άλλά καθώς ο νεύς του έσυλλογιότου το ύτα

τά λόγια, άκουσε πάλι του πουλιού τό κελάιδημα άνάμεσα στα κλαδιά και στα φύλλα τής ελπίς, πού από κάτου της εδιάβρινε. Έκοίταζε προσεχτικά στο δέντρο σηκώνοντας δίχως κρότο του ντουφεκιού τό λύκο και τό πουλί τώρα δέν έφυγε, γιατί κυριεμένο από τήν πείνα άνήσυχ κ' βιαστικά έτοιμπος τά σπειριά τής ελπίς, ταράζοντας τό κλαδί, κοιτάζοντας δεξιά κι' άριστερά. Ο Γιώργης τό σημάδεψε και σε μιιά στιγμή ακούστηκε τής ντουφεκιής ο βρόντος. Τό πουλί έπεσε κυλώντας στον άέρκ μπροστά στα πόδια του Γιώργη, κατά γής τσουρίζοντας από τόν πόνο και σπασταρώντας. Ο κυνηγός άδιάφορος για τόν πόνο του πετούμενου έσφυε άκκουμπώντας στο ντουφεκι του, τ' άδραξε με τόν χέρι, κ' άτραγγυλλίζοντας του τό λαϊμό με τά δυό του τά δάχτυλα τόχωσε στην τσέπη του. Χωρίς νά θέλει έκείταξε τρυφού του.

Όχι μακρυά πός τόν άνήφορο, τά βράχια έσάλευαν άνακτωμένα, άρνιά πού ήταν δεμένα άποκάτου από μιαν ίλην είχαν σκιαχτεί τή ντουφεκιά και ξαφνισμένα έτρεχαν άλωνιστά γύρω στο δέμα τους.

«Μπάρ» έκλεμε ο Γιώργης ενώ έξαναγιόμιζε τό ντουφεκι άκάπου έδώ σιμά θά είναι.» Κι' όλο στοι-

τόσθε δυσκολοίβρετες! Ὁ καιρός του γέμιζε με τὸν ἀτέλειωτο, τὸν ἀλύπητο πόλεμο τῆς ζωῆς καὶ τοῦ καθημερινῦ ψωμιοῦ, τοὺς σωροὺς λογαριασμοῦ, τὶς μικροκακογλωσσίες καὶ τὶς μικρογρίνιες.

Πολλές φορές συζητούσαμε γι' ἀφτὰ τὰ πράματα, μὰ ποτέσ δὲ συμφωνούσαμε. Μόνον σὲ κάτι, ὅσο μικρὸς κι ἀσήμαντος κι ἄς εἴμουν, ἕνα παιδαρέλι φαντασμένο κι ἀμελέτητο, κατόρθωσα, δὲν ξέρω πῶς, νὰ τοῦ ὑποβάλλω τὴν ἰδέα μου: νὰ κατεβῆ ἀκόμα μιὰ φορά κάπου σὲ Ρωμιοσύνη, νὰ ἐκναδῶσθαι τουλάχιστο κοντσίρτο, ποὺ δὲν ξέρω πῶσα χρόνια εἶχε νὰ δῶσθαι. Ἡ Ἀθήνα τοῦπεφτε κάπως μακριά, γιὰ δάφθο τὰποφάσισε νὰ τραβήξῃ γιὰ τὴν Πόλη κ' ἔτσι τὸ Μάρτη τῆς πρώτης μου ἐκείνης σκολικῆς χρονιᾶς (1902) κατέβηκε κ' ἔδωκε δυὸ κοντσίρτα στὴν Πόλη. — Τὰ τελεφεταῖα του! —

Σὰν ἐγύρισε πίσω ἔφερε μαζί με λιγοστὲς λιγοστὲς λίρες καὶ δυὸ φρακάκια τούρικα, τὴν ἀνάμνηση ἐνὸς παλιῦ τοῦ νεανικοῦ ἔρωτα σὲ μιὰ Ἑλληνίδα ἡθοποιὸ ποὺ τὴν ἐκνατάμωσε στὴν Πόλη. Ὑστερὶς ἀπὸ κανένα μῆνα ποὺ γύρισε στὴ Βιέννα ἔλαβε τὴ φωτογραφία τῆς: σὰν πέθανε, βρήκανε τὴ φωτογραφία στὰ χαρτιά του με προσοχὴ φυλακμένη. Κ' ἔτσι ἀν ἡ Πόλη δὲν κατόρθωσε νὰ ξαίχαστῆ ἡ τὸ Ρωμαϊκὸ του αἷμα, κάποι' ἀχτίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἡλίου μπῆκε στὴν καρδιά του με τὴ μακρὴ ἐκείνη καὶ θαμπὴ ἀνάμνηση τῆς παλιᾶς του ἀγάπης.

Κ' εἶτανε ἀφτὸ τὸ τελεφεταῖο του κατέβασμα, ὕστερὶς ἀπὸ χρόνια, σὲ Ρωμιοσύνη.

Τοῦ Ἀν Γιωργίου παρουσιάστηκε γιὰ τελεφεταῖα φορά (ἐξόνε βέβαια τὶς βραδείες τῆς ὄπερας) καὶ σὲ Ρωμιούς καὶ σὲ δημόσιο: εἶτανε τότες κάποιος φοιτητικὸς Ἑλληνικὸς σάλλογος στὴ Βιέννα καὶ κάλεσε τοὺς Ρωμιούς σὲ μουτικὴ βραδεία καὶ γιόμα γιὰ τοῦ Βασιλιᾶ τὸνομα.

Κ' ἐπαίξε ὁ Γκούζας μὰ πῶς ἐπαίξε! Θυμάμαι πῶς δυὸ γραμμὲς πρὶν τὸ τέλος ἐνὸς κομματιοῦ ἐκοψὰ τὴ συνοδεία, γιὰτ' εἶχα τὸ αἶσθημα πῶς εἶναι βεβήλωσθαι νὰκούγονται οἱ δικοὶ μου ἀστενικοὶ τόνοι δίπλα στοὺς δικούς του, τὶ ἐμένα ἔλαχε ἡ τιμὴ ἐκεῖνο τὸ βράδι νὰ τόνε συνοδεύω.

Εἶχα παίζει στὴν ἴδια τὴ βραδεία καὶ κάτ' ἐκουτσότραβο δικό μου καὶ μοῦ ἔλεγε μ' ἕνα χαμόγελο μισὸ εἰρωνικό καὶ μισὸ ἀδερφικό: «Παῖδες ξέρετε, μπρέ Μανόλη, ἀν ὕστερὶς ἀπὸ κάμποσα χρόνια δὲ

θάζοντες με τὴ βέργα τὸ στρουπι ποῦχε μπῆξει στὸ σιδερένιο κανοῦλι ἐξέταζε με τὸ βλέμμα ὁλοῦθε.

Στὴ ρίζα μιανῆς ἑλλῆς ἐκαθότου ἡ κοπέλλα καὶ οἱ ματιές τους ἀνταμώθηκαν κ' ἐχαμογέλασαν κ' οἱ δύο. Ὁ Γιώργης ἔβαλε τὸ ντουφεκὶ στὸν ὦμο ἐκίνησε καταπάνου τῆς, κ' ἐνῶ τὴν ἐσίμωνε τῆς ἐκραξε.

«Καλὴ μέρα, Μαρία».

«Ἐκείνη τοῦγενεψε με τὰ δάχτυλα.

«Τὶ κάνεις» τὴν ἐρώτησε σὰν ἤρθε τέλεια σιμά τῆς.

«Μπαλόνι» τοῦ ἀποκρίθηκε, ἀνασηκόνοντας ἀδιάφορα τὲς πλάτες καὶ δείχνοντας του τὰ παλῆα ρούχα ποὺ ἐκρατούσε ἀπάνου σ' ἀπλωμένα τῆς πόδια. Καὶ τὸν ἐρώτησε μ' ἕνα γλυκὸ χαμόγελο. Πὶ ἐβάρσες ;»

«Κίχλα» τῆς ἀπάντησε βάζοντας τὸ χέρι στὴν τσέπη.

«Τόσο πρώμα ἤρθαν ἐφέτος» τοῦπε ἀμὰ εἶνε σπάνιες ἀκόμα».

«Πάρ'την» τῆς ἀπολογήθηκε ὁ Γιώργης βγάζοντας τὸ πουλὶ ἀπὸ τὴν τσέπη καὶ κρατῶντας το μπροστὰ στὸ πρόσωπό τῆς ἀπὸ ἕνα ποδάρι.

θᾶχω λόγο νὰ καρκιέμαι πῶς μαζί μου πρωτοπαρουσιάστηκε σὲ δημόσιο!»

«Ἄμοιρε τεχνίτη! ἄ ζοῦσε σήμερις βέβλια καὶ κανένα λόγο δὲ θᾶχε νὰ καρκιηθῆ πῶς μαζί του πρωτοπαρουσιάστηκε σὲ δημόσιο» ποιός νὰ μᾶς ἔλεγε ὅμως πῶς ἐμένχ θᾶπόμενε ἡ θλιθερὴ δόξαι τὴν τελεφεταῖα φορά ποὺ ἐκεῖνος παρουσιάστηκε δημόσια νὰ τὸν ἔχω συνοδεύει ἐγώ!

(Στάλλο φύλλο τελιώνει)
ΜΑΝΟΛΗΣ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ

ΒΓΗΚΑΝΕ
ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ
ΡΟΔΑ ΚΑΙ ΜΗΛΑ
ΤΟΜΟΣ Ε'
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

καὶ πουλιούνται στὸ βιβλιοπωλεῖο «**Ἐστίας**» δρ. 4.

ΠΕΡΙΕΧΑΜΕΝΑ:
Σὰ λάμπει ὁ ἥλιος — Μιὰ κριτικὴ — Ἐνωσθαι θὰ πῆ δύναμη — Τρομοκρατία — Μάθησθαι καὶ λεφετεριά — Ὁ «Συγγραφεὺς» — Ἐπίλογος — Ἐκατὸν πενήντα — Διαγωνισμός γιὰ τὴ γλῶσσα 1904 — Ἡ γραμματικὴ τοῦ Ροντάκη — Λεφετεριά καὶ μάθησθαι — Τὸ ἔθρο τοῦ Νεεμία — Ἐνα γράμμα — Οἱ παρᾶδες — Διαβάζοντας τὰ Πάτρια — Σκεφοῦλες — Ἡ κλοσιτίκα — Ἐνα νόστιμο ἐπιχειρήμα — Σενισμός — Ταχυδρομὸς, ταχυδρομεῖο, πόστα — Ἐνας ἕνας — Τὶ λέγεται γλῶσσα — Ἀνοιχτὸ γράμμα — Τὰ βιβλία μας καὶ τὰ περιοδικὰ μας — Ὁ Ἄντρας καὶ ἡ γυναίκα — Ὁ κ. Η. Krüger — Τὸ φεγγάρι — Ἡ χημεία τοῦ λαοῦ — Μαρία Ἐλένη — Καλοσύνη καὶ Διάβασμα — Δίγα λόγια — Ὁ Μεσοσάξερης Τριάντα χιλιάδες φράγκα χρυσά — Πρωτοχρονιάτικο — Ἀγάπη — Πέρα πέρα — Ὁ Νουμάς — Γράμμα στὴ Μυτιέλλα.

ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ
ΤΟΥ ΒΕΡΓΙΛΙΟΥ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ
Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ
καὶ τυπωμένα στὴν Τυβίγγη
ΠΟΥΛΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΚΑΙ
ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΕΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΧΑΤΖΗ-
ΛΟΥΚΑ ΔΡΑΧ. ΜΙΑ
Καὶ γιὰ τοὺς ἀναγνώστες τοῦ Νουμά, στὰ γραφεῖα μας,
Δεφτὰ—50—Δεφτὰ

«Γιὰτὶ μοῦ τὸ δίνεις» τὸν ἐρώτησε ντροπαλά.
«Γιὰτὶ σ' ἀγκάχω» τῆς ἀπάντησε «τὸ ξέρεις».
Ἡ κόρη ἐσοῦφρωσε τὸ μέτωπο χωρὶς ν' ἀπλώσει τὸ χέρι γιὰ νὰ πάρει τὸ σκοτωμένο πουλὶ, καὶ τοῦπε;
«Γιῶργη, τί ἔχω ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἀγάπη σου; Τὴν κατηγορία τοῦ κόσμου, καὶ δὲν τὴ βροστᾶω».
«Ποῖς τῶμαθε» τὴν ἐρώτησε ἀνήσυχος.
«Δὲν ξέρω» ἀποκρίθηκε πιάνοντας λυπημένη τὴ μπόλια τῆς ἀμὰ τὸ χωρὶ ὄλο μιλεῖ καὶ τώρα δὲν τοῦμᾶω νὰ διαβῶ ἀπὸ τὸ φόρο καὶ ντρέπομαι τ' ἀδερφία μου καὶ τοὺς γονεὺς μου, καὶ τοὺς φοβᾶμαι».
«Παράξενο» εἶπε ὁ Γιώργης μ' ἕνα μορφασμὰ κ' ἐσυλλογίστηκε.
«Ἡ ἄλλη πρέπει νὰ κάνει τὰ ἀνακατώματα».
«Τὰ φιλιὰ σημάδευουν», τοῦ ἀπολογήθηκε σοβαρά.
«Πῶς ;» τῆς εἶπε γελῶντας.
Μία στιγμή δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε, κι' ἀπέκει σηκόνοντας τὰ μαῦρα τῆς μάτια καὶ κοιτάζοντας τον τοῦπε ἀναστεναζόντας.
«Ἄν εἶσαι τίμιος, πρέπει νὰ με πᾶρεις, κ' ἔτσι τελιώνει ὅλη ἡ κακολογία» κ' ἔτσι δὲν πικραίνον-

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ
ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ
Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10
Γιὰ τὸ Ἑξωτερικὸ δρ. χρ. 12 1/2
Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμεσθα καὶ τρίμηνας δρ. τὴν τρίμηνα) συντρομὲς.
Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομὴ του.
20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμά πουλιούνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμὴ.
ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιάσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑπογείου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὸ κιάσκι Γιαννοπούλου (Χαντεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἐστίας Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρου στὴ Βουλῆ).
Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Συγκίνηση δίχως λόγο—Ἡ Ἡλεκτρικὴ... καὶ δὲ συμμαζεῦεται—Τὸ συλλαλητήριον τῆς Κεριακῆς.

Ἡ ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ τοῦ κοσμάκη γιὰ τὰ τραγικὰ ἀποτελέσματα τῆς μονομαχίας Γιωτόπουλου καὶ Τσουκαλά, δείχνει θεοφάνερα πῶς ὁ λαὸς μας εἶναι ἀπολίτιστος καὶ βέβλαρος ἀκόμα. Ἄλλοῦ ὅπου ἔχουσε συνείδηση τοῦ καλτισμοῦ, τὸ γεγονός το αὐτὸ θὰ περνοῦσε χωρὶς κανένα σκόλλιο.

Δυὸ γαλονάδες μαλλῶσανε γιὰ προσωπικὰ τους ζητήματα, γιὰ βρωμοδουλιές καὶ κλεψιές, βρήκανε σὲ μονομαχία κι ὁ ἕνας σκοτώθηκε. Τὶ ἀπλοῦστερο πράμα; Κι ὅμως ὁ κοσμάκης εἶχε δυὸ μέρες ποὺ μιλοῦσε γιὰ τὴ μονομαχία αὐτή, κ' οἱ κμαρωμένεσ φημερίδες μας γιομίζανε σελίδες ἀλάκερες με λογιῆς λογιῆς καθέκαστα. Καὶ νὰ συλλογίζεσαι κανένας πῶς εἶτανε στὴ μέση τόσα καὶ τόσα ζητήματα γιὰ νὰ σύρουσε τὴν προσοχὴ μας, καὶ πρώτα ἀπ' ὅλα ἡ ἀπεργία τῶν θερμοαστῶν καὶ μηχανικῶν τῶν ἐμπορικῶν μας παραδιῶν, ἐκεῖ ποῦ ἀγωνίζονται με τὸν τίμο ἰδρωτὰ τους νὰ βγάλουνε τόσοι ἀρθροποι τὸ ψωμί τους, καὶ τοὺς τὸ παίρνουνε κι αὐτὸ ἀκόμα ἀπὸ τὸ στόμα τους οἱ διάφοροι ἐκμεταλλεῦτες κ' ἐπιτηδευοί. Κανένας δὲ δίνει σ' αὐτοὺς προσοχή, κ' ἡ κοινωνία περνᾷ μ' ἀδιαφορία τὸ ζήτημα

ταὶ οἱ ἐῖκοί μου».

«Ναι» τῆς ἀπάντησε κουνούντας τὸ κεφάλι σὰ γιὰ νὰ βεβαιώσῃ τὸ λόγο του «θὰ σὲ πᾶρω».

«Πότε ;»

«Ὅταν στρέξει ὁ πατέρας».

«Θὰ συγκλίνει ;»

«Ἡ μάννα τὲ σέβεται· γλήγωρα θὰ τὸ θελήσει κι' ὁ γέροντας».

«Πᾶρε.» Κ' ἔτσι λέγοντας ἄφησε νὰ πέσει ἡ κίχλα ἀπάνου στὸ σκουτὶ τοῦ ἡ κεριακίδα ἐμπάλωνε.

Κ' ἐμειναν πάλι καμπόση ὥρα κλιλιητοὶ σὰ νὰ μὴν εἴξεραν τί ἔπρεπε νὰ κάμουν. Ἐπειτα ἐκοιτχτηκαν κ' ἐχαμογέλασαν. Κι' ὁ Γιώργης ἐστηρίχτηκε στὸ ντουφεκὶ του κ' ἐκάθισε διπλοπόδι κατὰ γῆς σιμά τῆς.

Ἡ κόρη ἐκοίταξε τότες τριγύρω τῆς. «Θὰ μᾶς ἰδοῦν» τοῦπε χαμογελῶντας «κι' ἀπέκει τί θὰ γίνω;.. Μὰ» ἐπρόσθεσε στοχαστικὴ «ἀ μὲ διώξουν ἀπὸ τὸ σπιτί μου ἐρχομαι καὶ σὲ βροσκᾶω σπιτί σου!»

«Δὲν εἶδχ κανένανε» τῆς ἀπάντησε κοιτάζοντας τὴν κατὰμματα «πόση ὥρα εἶσαι ἰδώ;»

«Ἀπὸ τὴν αὐγή, μὰ ψυχὴ δὲν ἀπέρασε».

«Ποῖς θᾶρθει τῶρα μεσημεριάτικα ;»